

НАКАЗ

ГОЛОВНОКОМАНДУВАЧА ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

03.03.2022

м. Київ

№ 73

Про організацію взаємодії між Збройними Силами України, іншими складовими сил оборони та представниками засобів масової інформації на час дії правового режиму воєнного стану

Відповідно до Указу Президента України № 64/2022 від 24.02.2022 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженого Законом України від 24.02.2022 №2102-ІХ, Закону України “Про правовий режим воєнного стану”, “Про інформацію”, з метою об’єктивного висвітлення подій, забезпечення інформування населення та світової спільноти про воєнні злочини, які вчиняються Російською Федерацією в ході її широкомасштабної збройної агресії проти України, розпочатої 24 лютого 2022 року, а також попередження витоку інформації з обмеженим доступом, запобігання поширенню представниками засобів масової інформації (у тому числі іноземними) та публічними особами, до думки яких прислуховується громадськість (лідери думок, блогери тощо) (далі – представники ЗМІ) відомостей, розголошення яких може призвести до обізнаності противника про дії Збройних Сил України та інших складових сил оборони, негативно вплинути на хід виконання завдань за призначенням під час дії правового режиму воєнного стану **н а к а з у ю:**

1. Затвердити Алгоритм роботи з акредитованими представниками засобів масової інформації під час дії правового режиму воєнного стану (додаток 1), Перелік інформації, розголошення якої може призвести до обізнаності противника про дії Збройних Сил України, інших складових сил оборони, негативно вплинути на хід виконання завдань за призначенням під час дії правового режиму воєнного стану (додаток 2), Порядок акредитації представників засобів масової інформації під час дії правового режиму воєнного стану (додаток 3), Правила роботи представника засобу масової інформації у районі ведення бойових дій (додаток 4), Форму для проходження акредитації (додаток 5), Форму прес-карти (додаток 6), що додаються.

2. Командувачам видів, окремих родів військ (сил), керівникам органів військового управління, які не відносяться до видів, окремих родів військ

(сил), керівникам інших складових сил оборони на час дії правового режиму воєнного стану:

забезпечити дотримання підпорядкованим особовим складом Алгоритму роботи з акредитованими представниками засобів масової інформації під час дії правового режиму воєнного стану;

довести до відома підпорядкованого особового складу Перелік інформації, розголошення якої може призвести до обізнаності противника про дії Збройних Сил України та інших складових сил оборони, негативно вплинути на хід виконання завдань за призначенням під час дії правового режиму воєнного стану;

не допускати представників засобів масової інформації (у тому числі акредитованих) на військові та інші об'єкти, розкриття яких ставить під загрозу виконання завдань за призначенням, бойових (спеціальних) завдань;

забезпечити у районах проведення бойових дій роботу акредитованих представників засобів масової інформації (у тому числі іноземних), а також працівників прес-служб центральних органів виконавчої влади, які отримали прес-карту Збройних Сил України;

за порушення вимог, встановлених у цьому наказі, винних посадових (службових) осіб притягати до встановленої законом відповідальності.

2. Посадовим (службовим) особам під час спілкування з представниками ЗМІ не допускати поширення відомостей (інформації) з обмеженим доступом, що підпадають під дію Зводу відомостей, що становлять державну таємницю, затвердженого наказом Центрального управління Служби безпеки України від 23 грудня 2020 року № 383, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 січня 2021 року за № 52/35674, Переліку відомостей Збройних Сил України, що становлять службову інформацію, затвердженого наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 22 листопада 2017 року № 408, а також Переліку інформації, розголошення якої може призвести до обізнаності противника про дії Збройних Сил України та інших складових сил оборони, негативно вплинути на хід виконання завдань за призначенням під час дії правового режиму воєнного стану.

4. Контроль за виконання наказу покласти на заступника Головнокомандувача Збройних Сил України, згідно з розподілом обов'язків.

5. Наказ довести до всього особового складу в частині, що стосується.

Головнокомандувач Збройних Сил України
генерал-лейтенант

Валерій ЗАЛУЖНИЙ

Додаток 1
до наказу Головнокомандувача
Збройних Сил України
від 03.03.2022 № 73

АЛГОРИТМ

роботи з акредитованими представниками засобів масової інформації під час дії правового режиму воєнного стану

1. Відповідні керівники, командири (начальники) військових організаційних структур зобов'язані:

1.1. Перевірити акредитацію представників засобу масової інформації (далі – ЗМІ);

1.2. Визначити відповідальних посадових (службових) осіб для організації роботи акредитованих представників ЗМІ на кожному з визначених військових об'єктів та надати їх контактну інформацію (військове звання, прізвище, ім'я та по-батькові, контактний телефон) акредитованим представникам ЗМІ;

1.3. Забезпечити інформування відповідних керівників, командирів (начальників) про заборону роботи представників ЗМІ на військових об'єктах (позиціях та в місцях розташування підрозділів тощо) без попереднього погодження з визначеною посадовою особою.

1.4. Визначити маршрут пересування акредитованих представників засобів масової інформації територією військових об'єктів з урахуванням обмеження доступу на спеціальні об'єкти та спеціальні території.

1.5. Визначити місце стоянки автомобілів, на яких прибули акредитовані представники засобів масової інформації.

1.6. Визначити місця для фото-, відеозйомки озброєння та військової техніки.

1.7. Визначити та провести інструктаж посадових (службових) осіб, у яких представники засобів масової інформації братимуть інтерв'ю (коментар), стосовно недопущення поширення інформації з обмеженим доступом та вимог законодавства України у цій сфері.

1.8. Доручити офіцеру зі зв'язків з громадськістю (прес-офіцеру) або іншій визначеній особі:

здійснювати супроводження представників засобів масової інформації безпосередньо в районі ведення бойових дій;

переглянути фото- та відеоматеріали для перевірки на предмет наявності відомостей, які становлять державну таємницю, службову або конфіденційну інформацію, а також інформацію, інформації, розголошення якої може призвести до обізнаності противника про дії Збройних Сил України та інших складових сил оборони, негативно вплинути на хід виконання завдань за призначенням під час дії правового режиму воєнного стану, поставити під загрозу життя та здоров'я військовослужбовців та безпосередньо представників засобів масової інформації.

1.9. Забезпечити негайне відсторонення представника засобу масової інформації від роботи на військовому об'єкті, в разі отримання інформації про порушення ним Правил роботи представника засобу масової інформації у районі ведення бойових дій (додаток 4 до цього наказу) та вжити заходів щодо притягнення такого представника засобу масової відповідальності до юридичної відповідальності;

1.10. В разі виникнення ситуації, яка може загрожувати життю та здоров'ю представникам засобів масової інформації – негайно припинити їх роботу на військовому об'єкті та, за наявності реальної можливості, надати представнику ЗМІ захист, екстрену медичну допомогу та евакуацію до відповідного медичного закладу.

2. Офіцер зі зв'язків з громадськістю (прес-офіцер) або інша визначена особа зобов'язана:

бути ввічливим у спілкуванні з представниками засобів масової інформації та всіляко сприяти їм у виконанні ними їх обов'язків;

проводити інструктаж посадових (службових) осіб, які визначені відповідним керівником, командиром (начальником) для надання інтерв'ю (коментарів) стосовно недопущення поширення інформації з обмеженим доступом та вимог законодавства України у цій сфері;

негайно доповідати керівнику, командирі (начальнику) про факти порушення представником засобу масової інформації Правил роботи представника засобу масової інформації у районі ведення бойових дій (додаток 4 до цього наказу);

за підсумками роботи зобов'язаний негайно доповісти керівникові, командирі (начальнику) про результати роботи представників засобів масової інформації, а також, за наявності підстав, попередити його про можливість появи у засобах масової інформації перекрученої та інформації, яка може носити негативний характер.

3. Посадові (службові) особи, які виконують бойові (спеціальні) завдання зобов'язані:

утримуватись від надання інтерв'ю (коментарів) представникам засобів масової інформації;

надавати інтерв'ю (коментарі) тільки з дозволу відповідних керівників, командирів (начальників) виключно після проходження інструктажу стосовно недопущення поширення інформації з обмеженим доступом та вимог законодавства України у цій сфері;

не допускати до роботи (усувати від роботи) на військовому об'єкті представників засобів масової інформації, які порушують Правила роботи представника засобу масової інформації у районі ведення бойових дій (додаток 4 до цього наказу).

Начальник Управління зв'язків з громадськістю
Збройних сил України
полковник

Богдан СЕНИК

Додаток 2
до наказу Головнокомандувача
Збройних Сил України
від 03.03.2022 № 73

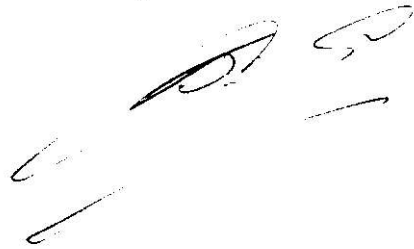
ПЕРЕЛІК

інформації, розголошення якої може призвести до обізнаності противника про дії Збройних Сил України, інших складових сил оборони, негативно вплинути на хід виконання завдань за призначенням під час дії правового режиму воєнного стану

1. Найменування військових частин (підрозділів) та інших військових об'єктів в районах виконання бойових (спеціальних) завдань, географічні координати місць їх розташування.
2. Чисельність особового складу військових частин (підрозділів).
3. Кількість озброєння та бойової техніки, матеріально-технічних засобів, їх стан та місця зберігання.
4. Описи, зображення та умовні позначки, які ідентифікують або можуть ідентифікувати об'єкти.
5. Інформація щодо операцій (бойових дій), які проводяться або плануються.
6. Інформація щодо системи охорони та оборони військових об'єктів та засобів захисту особового складу, озброєння та військової техніки, які використовуються (крім тих, які видимі або очевидно виражені).
7. Порядок залучення сил та засобів до виконання бойових (спеціальних) завдань.
8. Інформація про збір розвідувальних даних (способи, методи, сили та засоби, що залучаються).
9. Інформація про переміщення та розгортання своїх військ (найменування, кількість, місця, райони, маршрути руху).
10. Інформація про військові частини (підрозділи), форми, методи, тактику їх дій та способи застосування за призначенням.
11. Інформація про проведення унікальних операцій із зазначенням прийомів та способів, що використовувались.
12. Інформація про ефективність сил і засобів радіо-електронної боротьби противника.
13. Інформація про відкладені або скасовані операції.
14. Інформація про зниклий або збитий літак, літальний апарат, зникле судно та пошуково-рятувальні операції, які плануються або проводяться.
15. Інформація про планування та проведення заходів забезпечення безпеки застосування військ (дезінформація, імітація, демонстративні дії, маскування, протидія технічним розвідкам та захист інформації);
16. Відомості про проведені інформаційно-психологічні операції, ті, що проводяться, а також плануються.

17. Інформація, яка має на меті пропаганду або виправдання широкомасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України.

Начальник Управління зв'язків з громадськістю
Збройних сил України
полковник

Богдан СЕНИК

Згідно з оригіналом

Додаток 3
до наказу Головнокомандувача
Збройних Сил України
від 03.03.2022 № 73

ПОРЯДОК
акредитації представників засобів масової інформації під час дії правового
режиму воєнного стану

1. Цим Порядком визначено механізм акредитації представників засобів масової інформації (далі – представники ЗМІ) під час правового режиму воєнного стану з метою об'єктивного висвітлення подій, забезпечення інформування населення та світової спільноти про воєнні злочини, які вчиняються Російською Федерацією в ході її широкомасштабної збройної агресії проти України, розпочатої 24 лютого 2022 року, а також сприяння щодо забезпечення виконання редакційних завдань у районі ведення бойових дій.

2. Для проходження акредитації представники ЗМІ заповнюють форму (Додаток 5) та направляють її на електронну адресу, вказану у згаданому Додатку 5. До цієї форми додаються:

скан-копія паспорту (1, 2 сторінка) або ID-картки;

скан-копія посвідчення журналіста;

фотокартка 3,5*4,5 см у хорошій якості.

3. Управління зв'язків з громадськістю Збройних Сил України організовує проведення акредитації, в ході якої:

здійснює перевірку наявності державної реєстрації ЗМІ (згідно з Єдиним державним реєстром друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств, з переліком телерадіоорганізацій Державного комітету з питань телебачення і радіомовлення України);

проводить аналіз матеріалів, які публікуються засобом масової інформації (у тому числі на інтернет-ресурсах, сторінках в соціальних мережах тощо), представник якої проходить акредитацію;

направляє подання до представника військової контр-розвідки Служби безпеки України для отримання відповідного висновку;

веде облік виданих прес-карт та наданих представниками ЗМІ відомостей для акредитації;

приймає рішення щодо надання (скасування) акредитації представнику ЗМІ;

повідомляє представників ЗМІ про результати акредитації;

сприяє в організації роботи акредитованих представників ЗМІ.

4. У разі успішного проходження акредитації, Управлінням зв'язків з громадськістю Збройних Сил України виготовляється та видається представнику ЗМІ прес-карта за формою, встановленою в Додатку 6 до цього наказу.

Прес-карта – це персоналізований документ, який засвідчує акредитацію представників засобів масової інформації та їхні права щодо виконання редакційних завдань у районах бойових дій.

У разі невідповідності наданої інформації, наявності підстав вважати надання акредитації представнику ЗМІ недоцільною, випадків скасування акредитації в минулому та/або за рекомендацією Служби безпеки України, в акредитації заявнику відмовляється. Така відмова може бути здійснена без пояснення причин відмови.

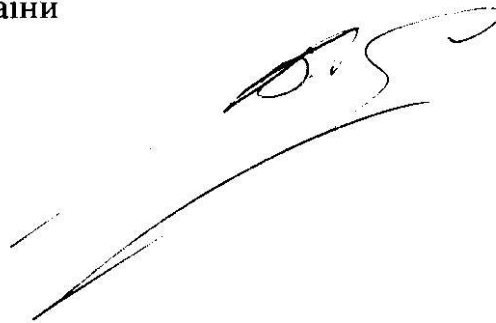
5. Під час видачі прес-карти представник ЗМІ особисто ознайомлюється з Правилами роботи представника засобу масової інформації у районі ведення бойових дій (далі – Правила) (додаток 4 до наказу), які розміщено на офіційному веб-сайті Міністерства оборони України.

Відмова дотримуватись Правил або їх порушення, передача прес-карти іншим особам є підставами для скасування акредитації представника ЗМІ.

6. Клопотання про скасування акредитації представника ЗМІ подається за підпорядкованістю до Управління зв'язків з громадськістю Збройних Сил України.

7. В райони ведення бойових дій, на військові об'єкти можуть бути допущені виключно акредитовані представники ЗМІ після пред'явлення прес-карти з дійсним терміном дії у супроводі офіцера зі зв'язків з громадськістю (прес-офіцера) або іншої визначеної відповідним керівником, командиром (начальником) особи.

Начальник Управління зв'язків з громадськістю
Збройних сил України
полковник

Богдан СЕНИК

Додаток 4
до наказу Головнокомандувача
Збройних Сил України
від 03.03.2022 № 73

ПРАВИЛА

роботи представника засобу масової інформації у районі ведення бойових дій

1. Права представника ЗМІ.

Представник засобу масової інформації (далі – представник ЗМІ) має право на правомірне одержання, зберігання, використання та поширення:
загальних відомостей про підготовку та застосування сил оборони;
загальних відомостей щодо участі Збройних Сил України, інших складових сил оборони у відсічі і широкомасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої 24 лютого 2022 року;
загальних відомостей про результати завершених операцій (дій) (виключно за погодженням із відповідним керівником, командиром (начальником)), за винятком інформації, яка не підлягає розголошенню.

2. Обов'язки представника ЗМІ:

Представник ЗМІ зобов'язаний:

пред'являти прес-карту на вимогу представників Збройних Сил, інших складових сил оборони;

мати при собі та пред'являти документи, що засвідчують особу, представника ЗМІ;

здійснювати переміщення у районі ведення бойових дій виключно у терміни та за маршрутом, визначених та погоджених в установленому порядку з відповідними керівниками, командирами (начальниками), керівником служби зв'язків з громадськістю (прес-служби) військової частини у зоні її відповідальності;

перед здійсненням переміщення до району ведення бойових дій, засобами електронного поштового або телефонного зв'язку повідомити керівника служби зв'язків з громадськістю (прес-служби) про термін відрядження, маршрут, яким будуть рухатися, мету редакційного завдання;

протягом всього часу перебування в районі бойових дій, носити (розміщувати) знаки розпізнавання (позначки) представників ЗМІ (транспортних засобів ЗМІ) на видному місці, за винятком ситуацій, коли зазначене може привести до виникнення загрози життю та здоров'ю представникам ЗМІ;

мати при собі засоби індивідуального захисту, що включають в себе, як мінімум, захисний шолом і бронежилет з відповідним маркуванням “ПРЕСА” “PRESS” (за виключенням ситуацій, наведених в попередньому пункті);

мати при собі медичну аптечку (в ній має бути все необхідне для надання першої медичної допомоги) та вміти нею користуватися;

не чинити дій, несумісних зі статусом цивільних осіб, тобто, не вдягати формений одяг та знаки розрізнення Збройних Сил, інших складових сил оборони, не брати в руки зброю та боєприпаси;

по завершенню роботи на військових об'єктах, за вимогою передати визначеній особі електронні та матеріальні носії з фото- та відеоматеріалами для перевірки на предмет наявності інформації, яка не підлягає розголошенню;

у разі наявності інформації, яка не підлягає розголошенню, на вимогу представника служби зв'язків з громадськістю (прес-служби) або іншої уповноваженої особи видалити таку інформацію з електронного носія.

3. Інформація, яка не підлягає розголошенню представником ЗМІ.

Не підлягає розголошенню інформація, яка може стати відомою представнику ЗМІ під час роботи в районах ведення бойових дій під час дії правового режиму воєнного стану, і визначена:

в статті 17 Закону України “про боротьбу з тероризмом”;

Зводом відомостей, що становлять державну таємницю, затвердженим наказом Служби безпеки України від 12 серпня 2005 року № 440, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 17 серпня 2005 р. за № 902/11182 (зі змінами);

Переліком відомостей Міністерства оборони України, які містять службову інформацію, затвердженим наказом Міністерства оборони України від 26 червня 2012 року № 48 (зі змінами);

Переліком відомостей Збройних Сил України, що становлять службову інформацію, затвердженого наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 22.11.2017 № 408,;

Переліком інформації, розголошення якої може призвести до обізнаності противника про дії Збройних Сил України та інших складових сил оборони, негативно вплинути на хід виконання завдань за призначенням під час дії правового режиму воєнного стану (Додатку 2 до цього наказу).

4. Безпека представника ЗМІ та деякі інші питання.

У разі виникнення ситуації, яка може загрожувати життю та здоров'ю, представники Збройних Сил України, інших складових сил оборони, за наявності реальної можливості, можуть надати представнику ЗМІ захист, екстрену медичну допомогу та евакуацію до відповідного медичного закладу.

У випадку поранення (травмування, захворювання, смерті) представника ЗМІ, за наявності реальної можливості, представниками Збройних Сил України, інших складових сил оборони, буде надано відповідну інформацію до редакції такого представника ЗМІ.

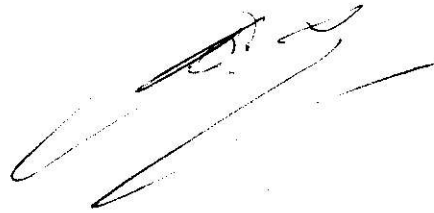
Забезпечення повернення представника ЗМІ з району ведення бойових дій (у т.ч. в країну, з якої він прибув або громадянином якої він є) є обов'язком редакції, яка його направила для виконання редакційних завдань.

Питання страхування життя, здоров'я та майна представника ЗМІ належить виключно до компетенції редакції ЗМІ, завдання якої він виконує.

Збройні Сили України, інші складові сил оборони не несуть відповідальність за безпеку, життя та здоров'я, забезпечення повернення, а також питання страхування життя, здоров'я та майна публічних осіб, до думки яких прислуховується громадськість (лідери думок, блогери тощо) та є їх особистою відповідальністю.

Збройні Сили України, інші складові сил оборони, за наявності реальної можливості, можуть надати публічним особам, до думки яких прислуховується громадськість (лідери думок, блогери тощо), захист, екстрену медичну допомогу та евакуацію до відповідного медичного закладу.

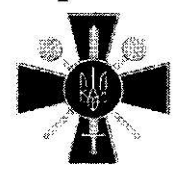
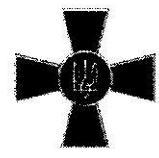
Начальник Управління зв'язків з громадськістю
Збройних сил України
полковник

Богдан СЕНИК

ФОРМА
для проходження акредитації

Armed Forces of Ukraine / Збройні Сили України

Accreditation*/Акредитація*
to be submitted at/надіслати на:
psmodu@post.mil.gov.ua
newsmodu@gmail.com

First name, surname/Прізвище, ім'я та по-батькові _____

Date of Birth/Дата народження _____

Country of origin/Країна походження _____

Country of residence/Країна проживання _____

ID number**/Номер та серія паспорта** _____

Phone number/Email/Телефон _____

Name of the media***/Назва ЗМІ*** _____

Position/Посада _____

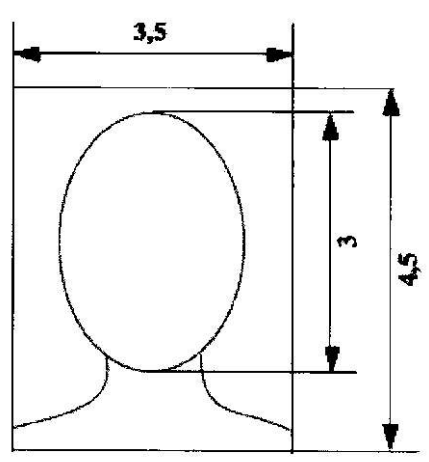
Journalist's ID/Номер журналістського посвідчення _____

Photo/Фото: 3,5x4,5 cm/см, Good quality/Хороша якість

Links to internet resources (social media)/Посилання на інтернет-ресурси (соціальні мережі)

_____

_____

← Attach photo here/Вставте фото тут

* Please, send completed accreditations in .DOC format / Просимо надсилати заповнені акредитації у форматі .DOC

** Photo copies are to be attached to the request / Копії додаються до запиту

Please, attach passport scans of a person(s) to be accredited and his/her journalist's ID(s) and photo. All the files need to be in good quality and relevantly titled.
До листа необхідно додати копію паспорту (1-2 сторінка), посвідчення журналіста та фотокартку. Всі файли мають бути відповідної якості та поіменовані.

*** *Letter by Editor-in-chief is to be attached to the request/Лист керівника ЗМІ додається до запиту*

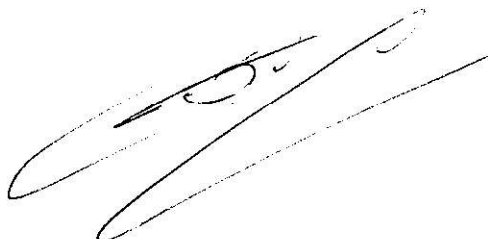
Important/Важливо: the accreditation can be provided and remains valid only for media representatives equipped with body vests and helmets/акредитація надається і є чинною лише для тих представників ЗМІ, які мають бронежилети та шоломи.

!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!NOTE / ДО УВАГИ!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

1. The press card enables to perform editorial tasks in the combat zone and in the curfew under the conditions.
2. In case of violation of the conditions, disclosure of confidential information (operational security violation) or transfer of the card to other persons, you may be deprived of accreditation without the right to renew.
3. The Armed Forces of Ukraine are not responsible for your life and health while in the combat zone.
4. Contact phone number to verify the accreditation: 0 894 201 864

1. Прес-карта дозволяє виконувати редакційні завдання у зоні проведення бойових дій та у комендантський час.
2. У разі порушення умов журналістської діяльності розголошення конфіденційної інформації чи передачі карти іншим особам, Вас може бути позбавлено акредитації без права відновлення.
3. Збройні Сили України не несуть відповідальності за Ваші життя та здоров'я при перебуванні у зоні проведення бойових дій.
4. Контактний телефон органу, який видав акредитацію: 0 894 201 864

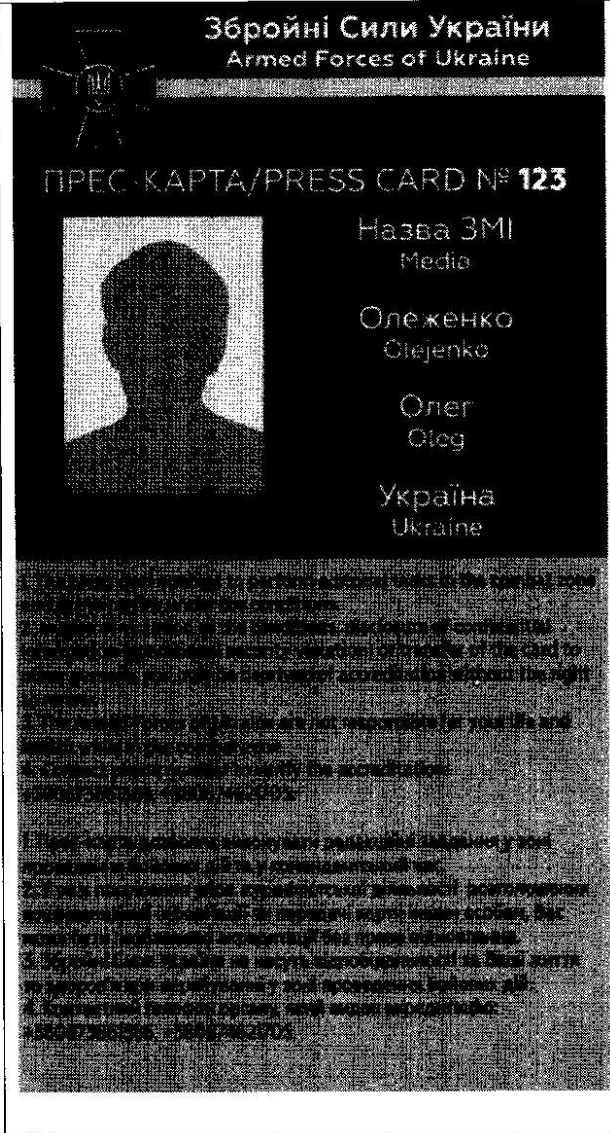
Начальник Управління зв'язків з громадськістю
Збройних сил України
полковник

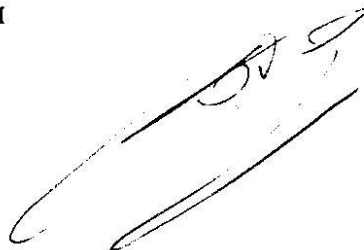
Богдан СЕНИК

Додаток 6
до наказу Головнокомандувача
Збройних Сил України
від 03.03.2022 № 73

ФОРМА
прес-карти

	<p>← лицьова сторона прес-карти</p>
<p>Заступник командира полку полковник</p> <p>Олександр Олександрович Олеженко</p> <p>03.03.2022</p>	<p>← зворотня сторона прес-карти</p>

Начальник Управління зв'язків з громадськістю
Збройних сил України
полковник

Богдан СЕНИК